KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2021/771,

21. jaanuar 2021,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/848, sätestades konkreetsed kriteeriumid ja tingimused raamatupidamisdokumentide kontrolliks mahepõllumajandusliku tootmise ametlike kontrollide ja ettevõtjate rühmade ametlike kontrollide raames

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrust (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007, ([1]) eriti selle artikli 38 lõike 8 punkti a alapunkte i ja ii,

ning arvestades järgmist:

(1) Selleks et tagada mahepõllumajandusliku tootmise terviklus, on vaja sätestada konkreetsed kriteeriumid ja tingimused ametlike kontrollide tegemiseks, mille eesmärk on tagada jälgitavus kõigis tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides ning kooskõla määrusega (EL) 2018/848, eelkõige seoses kõnealuse määruse artikli 38 lõikes 3 osutatud mahepõllumajanduslike ettevõtjate või ettevõtjate rühmade kohapealse füüsilise kontrolliga. Selleks et kohapealne füüsiline kontroll oleks tulemuslik, peaks see hõlmama vähemalt jälgitavuse kontrolli ja massibilansi kontrolli raamatupidamisdokumentide kontrollimise teel. Jälgitavuse kontrolli eesmärk on teha kindlaks, kas ettevõtja või ettevõtjate rühma poolt vastu võetud või saadetud tooted on mahepõllumajanduslikud või üleminekuaja tooted. Massibilansi kontrolli eesmärk on määrata kindlaks ettevõtja või ettevõtjate rühma sisendi ja toodangu vaheline tasakaal ning eelkõige mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete koguste usutavus. Tuleks sätestada jälgitavuse ja massibilansi kontrolliga hõlmatavad elemendid.

(2) Ametlike kontrollide puhul hõlmab määruse (EL) 2018/848 artikli 36 lõikes 1 sätestatud ettevõtjate rühma mõiste konkreetset ettevõtjate kategooriat, st vetikaid või vesiviljelusloomi tootvaid põllumajandustootjaid või ettevõtjaid, kes võivad lisaks tegeleda toidu või sööda töötlemise, ettevalmistamise või turuleviimisega. Iga ettevõtjate rühm peab kehtestama sisekontrollisüsteemi, mis hõlmab dokumenteeritud kontrollitoimingute kogumit. Pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan peaks olema nõuetekohaselt kvalifitseeritud, et hinnata sisekontrollisüsteemi ja teha ettevõtjate rühma liikmete riskipõhise valimi korduskontrolli eesmärgiga teha järeldus rühma üldise nõuetele vastavuse kohta. Seepärast on vaja sätestada nõuded selle kohta, milline peab olema pädeva asutuse või asjakohasel juhul kontrolliasutuse või kontrollorgani pädevus hinnata ettevõtjate konkreetset koosseisu rühmas ning sisekontrollisüsteemi selle süsteemi hindamise ühtlustatud raamistiku ja liikmete valimi korduskontrolli jaoks.

(3) Selguse ja õiguskindluse huvides tuleks käesolevat määrust kohaldada alates määruse (EL) 2018/848 kohaldamise kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Raamatupidamisdokumentide kontroll

1. Määruse (EL) 2018/848 artikli 38 lõike 3 kohane kohapealne füüsiline kontroll hõlmab jälgitavuse kontrolli ja ettevõtja või ettevõtjate rühma massibilansi kontrolli, mis tehakse raamatupidamisdokumentide kontrollimise teel.

([1]) ELT L 150, 14.6.2018, lk 1.

2. Pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan teeb jälgitavuse ja massibilansi kontrolli vastavalt määruse (EL) 2018/848 artikli 38 lõikes 6 osutatud kirjalikus protokollis dokumenteeritud standardvormile.

3. Jälgitavuse kontrolliks ja massibilansi kontrolliks valitakse tooted, tooterühmad ja kontrollitav ajavahemik riskipõhiselt.

4. Jälgitavuse kontroll hõlmab vähemalt järgmisi asjakohaste dokumentidega, sealhulgas lao- ja finantsdokumentidega tõendatud elemente:

a) tarnija ning juhul, kui tegemist on eri isikuga, toodete omaniku või müüja või eksportija nimi ja aadress;

b) kaubasaatja ning juhul, kui tegemist on eri isikuga, toodete ostja või importija nimi ja aadress;

c) tarnija sertifikaat vastavalt määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõikele 6;

d) määruse (EL) 2018/848 III lisa punkti 2.1 esimeses lõigus osutatud teave;

e) partii asjakohane identifitseerimistunnus.

5. Kui see on asjakohane, siis massibilansi kontroll hõlmab vähemalt järgmisi asjakohaste dokumentidega, sealhulgas lao- ja finantsdokumentidega tõendatud elemente:

a) üksusesse tarnitud toodete laad ja kogused ning, kui see on asjakohane, ostetud materjalid ja nende materjalide kasutamine ning vajaduse korral toodete koostis;

b) tööruumides ladustatud tooted ja nende kogused;

c) nende toodete laad ja kogused, mis on lahkunud ettevõtja või ettevõtjate rühma üksusest kaubasaaja valdustesse või ladustamisrajatistesse;

d) ettevõtjate puhul, kes ostavad ja müüvad toodet (tooteid) ilma toodet (tooteid) füüsiliselt käitlemata, ostetud ja müüdud toodete laad ja kogused ning tarnijad ja, kui tegemist on erinevate isikutega, müüjad või eksportijad ja ostjad ning, kui tegemist on erinevate isikutega, siis kaubasaajad;

e) eelmisel aastal saadud, kogutud või koristatud toodete saagikus;

f) saadud, kogutud või koristatud toodete tegelik saagikus jooksval aastal;

g) jooksval ja eelmisel aastal majandatud kariloomade arv ja/või kaal;

h) toodete kadu või toodete koguse suurenemine või vähenemine mis tahes tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis;

i) mahepõllumajanduslikud või üleminekuaja tooted, mida müüakse turul mittemahepõllumajanduslikena.

Artikkel 2

Ettevõtjate rühmade juures tehtavad ametlikud kontrollid

1. Ettevõtjate rühma nõuetele vastavuse tõendamiseks ja kontrollimiseks määrab pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan inspektorid, kes on pädevad hindama sisekontrollisüsteeme.

2. Ettevõtjate rühma sisekontrollisüsteemi loomise, toimimise ja haldamise hindamiseks määrab pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan kindlaks vähemalt selle, et:

a) kehtestatud sisekontrollisüsteemi dokumenteeritud menetlused vastavad määruses (EL) 2018/848 kehtestatud nõuetele;

b) ettevõtjate rühma liikmete nimekirja koos iga liikme kohta nõutava teabega ajakohastatakse pidevalt ja see viiakse kooskõlla sertifikaadi kohaldamisalaga;

c) kõik ettevõtjate rühma liikmed täidavad määruse (EL) 2018/848 artikli 36 lõike 1 punktides a, b ja e sätestatud kriteeriume ajal, mil nad ettevõtjate rühmas osalevad;

d) sisekontrollisüsteemi inspektorite arv, koolitus ja pädevus on proportsionaalsed ja piisavad ning sisekontrollisüsteemi inspektoritel ei ole huvide konflikti;

e) ettevõtjate rühma kõigi liikmete ja nende tegevuste ning tootmisüksuste või -ruumide, sealhulgas ostu- ja kogumiskeskuste sisekontrolle on tehtud vähemalt kord aastas ja need on dokumenteeritud;

f) uued liikmed või olemasolevate liikmete uued tootmisüksused ja uued tegevusalad, sealhulgas uued ostu- ja kogumiskeskused, on heaks kiidetud alles pärast seda, kui sisekontrollisüsteemi juht on need sisekontrolliaruande alusel heaks kiitnud vastavalt sisekontrollisüsteemi dokumenteeritud menetlustele, mis on kehtestatud;

g) sisekontrollisüsteemi juht võtab nõuete rikkumise korral asjakohaseid meetmeid, sealhulgas järelmeetmeid vastavalt sisekontrollisüsteemi dokumenteeritud menetlustele, mis on kehtestatud;

h) sisekontrollisüsteemi juhi teatised pädevale asutusele või asjakohasel juhul kontrolliasutusele või kontrollorganile on asjakohased ja piisavad;

i) kõigi toodete ja ettevõtjate rühma liikmete sisemise jälgitavuse tagamiseks hinnatakse koguseid ja võrreldakse ettevõtjate rühma iga liikme saagikust;

j) ettevõtjate rühma liikmed saavad piisavat koolitust sisekontrollisüsteemi menetluste ja määruse (EL) 2018/848 nõuete kohta.

3. Pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan kohaldab riskihindamist, et moodustada ettevõtjate rühma liikmete valim määruse (EL) 2018/848 artikli 38 lõike 4 punkti d kohasteks korduskontrollideks. Seda tehes võtab ta arvesse vähemalt toodangu mahtu ja väärtust ning hinnangut määruse (EL) 2018/848 sätete rikkumise tõenäosuse kohta. Korduskontrollid viiakse läbi füüsiliselt koha peal ning valitud liikmete juuresolekul.

4. Pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan eraldab ettevõtjate rühma kontrollimiseks mõistliku aja, mis on proportsionaalne ettevõtjate rühma tüübi, struktuuri, suuruse, toodete, tegevusalade ja mahepõlluma-jandusliku toodanguga.

5. Pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan teeb vaatlusauditeid, et kontrollida sisekontrolli-süsteemi inspektorite pädevust ja teadmisi.

6. Pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan hindab, kas sisekontrollisüsteemis esineb puudusi, võttes aluseks sisekontrollisüsteemi inspektorite poolt avastamata rikkumiste arvu ning rikkumiste põhjuse ja laadi uurimise tulemust.

Artikkel 3

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. jaanuar 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN